

Viestintäyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 69/10
Luxemburgissa 1.7.2010

Tuomio asioissa C-194/08 ja C-471/08
Susanne Gassmayr / Bundesminister für Wissenschaft und Forschung
Sanna Maria Parviainen / Finnair Oyj

Työntekijöillä, joille on raskautensa takia myönnetty lomaa tai jotka on raskautensa takia siirretty toiseen tehtävään, on oikeus kuukausittaiseen peruspalkkaansa sekä ammatilliseen asemaansa liittyviin lisiin

He eivät sitä vastoin voi vaatia sellaisia korvauksia ja lisiä, joiden tarkoituksena on korvata haittoja, jotka aiheutuvat erityistehtävien suorittamisesta erityisissä olosuhteissa, jos he eivät tosiasiallisesti suorita kyseisiä tehtäviä

Unionin tuomioistuinta on kyseisissä kahdessa ennakkoratkaisuasiassa, jotka ovat tulleet Itävaltasta ja Suomesta, pyydetty lausumaan kysymyksistä, jotka koskevat sellaisen palkan määräytymistä, jota työntekijöille on maksettava heidän raskautensa tai äitiyslomansa aikana silloin, kun heidät on väliaikaisesti siirretty toiseen tehtävään tai heille on raskauden takia myönnetty lomaa.

Susanne Gassmayr työskenteli ennen raskauttaan apulaislääkärinä Grazin yliopistollisen sairaalan anestesiaosastolla, jossa hän sai peruspalkkansa lisäksi päivystyslisää suorittamiensa ylityötuntien perusteella. Hän lopetti työskentelyn raskautensa aikana sellaisen lääkärintodistuksen perusteella, jossa todettiin, että työskentelyn jatkaminen oli omiaan vaarantamaan hänen tai hänen lapsensa hengen tai terveyden, minkä jälkeen hän siirtyi äitiyslomalle.

Koska Itävallan lainsäädäntö ei mahdollista päivystyslisän maksamista sellaisille henkilöille, jotka eivät tosiasiallisesti suorita päivystystehtäviä, Gassmayrilta evättiin oikeus tällaiseen lisään siltä ajalta, kun hän ei työskennellyt.

Toisessa asiassa Sanna Maria Parviainen työskenteli ennen raskauttaan Finnairin palveluksessa purserina. Suuri osa hänen palkastaan muodostui sellaisista lisistä, jotka liittyivät hänen esimiesasemaansa tai joiden tarkoituksena oli korvata sellaisia erityisiä haittoja, joita työaikojen järjestäminen ilmailualalla aiheuttaa.

Hänet siirrettiin raskautensa vuoksi väliaikaisesti maatyöhön eli toimistotyöhön, jossa hän työskenteli äitiyslomansa alkuun saakka. Hänen kuukausipalkkansa pieneni tämän siirron takia muun muassa sen takia, ettei hän enää saanut sellaisia lisiä, joita hän olisi purserina saanut.

Gassmayr ja Parviainen aloittivat työnantajiaan vastaan oikeudenkäynnit sen takia, että heidän palkkansa aleni heidän raskautensa tai äitiyslomansa aikana. Verwaltungsgerichtshof (hallinto-oikeus, Itävalta) ja Helsingin käräjäoikeus tiedustelivat unionin tuomioistuimelta, sallitaanko raskaana olevia työntekijöitä koskevassa direktiivissä¹ se, että työnantajat kieltäytyvät maksamasta kyseisille työntekijöille tiettyjä lisiä, joita nämä ovat saaneet ennen raskauttaan.

Unionin tuomioistuin toteaa, että kun Gassmayr ja Parviainen olivat raskautensa aikana joko siirrettynä väliaikaisesti toiseen tehtävään, raskauden takia myönnetyllä lomalla tai äitiyslomalla, he eivät voineet enää suorittaa sellaisia työtehtäviä, joita heille osoitettiin ennen heidän raskauttaan. Unionin tuomioistuin toteaa tältä osin, että Gassmayrille ylityötuntien perusteella maksettu päivystyslisä ja tietyt Parviaisen saamat lisät ovat sellaisia osia heidän palkastaan, jotka riippuvat

¹ Toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä (kymmenes direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) 19.10.1992 annettu neuvoston direktiivi 92/85/ETY (EYVL L 348, s. 1).

erityistehtävien suorittamisesta erityisissä olosuhteissa ja joiden tarkoituksena on ensisijaisesti korvata kyseisten tehtävien suorittamisesta aiheutuvia haittoja. Tällaisten lisien saamisen edellytykseksi voidaan näin ollen asettaa se, että raskaana oleva työntekijä tosiasiallisesti suorittaa vastineena kyseisiä erityistehtäviä.

Unionin tuomioistuin täsmentää kuitenkin, että raskaana olevalla työntekijällä, jolle on raskautensa takia myönnetty lomaa tai joka on raskautensa takia siirretty väliaikaisesti toiseen tehtävään, on oltava oikeus **tuloon, joka muodostuu hänen kuukausittaisesta peruspalkastaan sekä hänen ammatilliseen asemaansa liittyvistä palkanosista tai lisistä**, kuten lisistä, jotka liittyvät hänen esimiesasemaansa, palvelusaikansa pituuteen ja ammatilliseen pätevyyteensä.

Se palkka, jonka maksamista raskaana olevalle työntekijälle on jatkettava sen jälkeen, kun hänet on siirretty väliaikaisesti toiseen tehtävään, ei myöskään saa olla pienempi kuin se palkka, jota maksetaan siinä tehtävässä työskenteleville työntekijöille. Raskaana olevalla työntekijällä on väliaikaisen siirron koko keston ajan nimittäin oikeus myös kaikkiin kyseiseen tehtävään liittyviin palkanosiin ja lisiin.

Äitiyslomalla olevien työntekijöiden osalta unionin tuomioistuin palauttaa mieliin, ettei heidän tilannettaan voida rinnastaa sellaisten työntekijöiden tilanteeseen, jotka tosiasiallisesti käyvät työssä. He eivät näin ollen voi vaatia sitä, että heidän palkkansa maksamista on jatkettava täysimääräisenä tai että päivystyslisän maksamista on jatkettava. Direktiivissä itsessään säädetään lisäksi, että tällaisille naisille maksettavan **vähimmäistulon** on oltava samansuuruinen kuin se, jota asianomainen työntekijä saisi terveydellisistä syistä tapahtuneen työskentelyn keskeytymisen vuoksi.

Unionin tuomioistuin muistuttaa lopuksi tarpeesta varmistaa kyseisen direktiivin tehokas vaikutus ja direktiivissä esitettyjen tavoitteiden – eli raskaana olevien, äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelu – toteutuminen, ja huomauttaa, että jäsenvaltiot voivat säätää, että työntekijöille, joille on heidän raskautensa aikana myönnetty lomaa tai jotka on raskautensa aikana siirretty väliaikaisesti toiseen tehtävään taikka jotka ovat äitiyslomalla, on jatkettava heidän palkkansa maksamista täysimääräisenä ja näin ollen sellaisen tulotason ylläpitoa, joka on kyseisessä direktiivissä taattua tulotasoa korkeampi.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomioiden [C-194/08](#) ja [C-471/08](#) koko teksti julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127